

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jána Míhala a sudcov JUDr. Pavla Farkaša a JUDr. Jany Serbovej, v trestnej veci obvineného **P. S.**, pre zločin prijímania úplatku podľa § 329 ods. 1, ods. 2 Trestného zákona v súbehu so zločinom zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 326 ods. 1 písm. a/, ods. 2 písm. a/ Trestného zákona, prejednal na neverejnom zasadnutí konanom dňa 5. júna 2008 sťažnosť obvineného P. S. proti uzneseniu Špeciálneho súdu v Pezinku, pracovisko Banská Bystrica zo dňa 5. decembra 2007, sp. zn. BB – 4 T 34/2007 o odmietnutí návrhu dohody o vine a treste a rozhodol

t a k t o:

Podľa § 193 ods. 1 písm. c/ Tr. por. sa sťažnosť obvineného P. S. **z a m i e t a.**

O d ô v o d n e n i e:

Uznesením vyšetrovateľa Policajného zboru Ministerstva vnútra Slovenskej republiky, Úradu inšpekčnej služby Policajného zboru, Inšpekčný odbor Západ zo dňa 3. marca 2007, číslo ČVS: UIS-56/IOZ-V-2007 bolo podľa § 199 ods. 1 Trestného poriadku začaté trestné stíhanie a súčasne bol podľa § 206 ods. 1 Trestného poriadku ako obvinený stíhaný poručík P. S. pre zločin prijímania úplatku podľa § 329 ods. 1, ods. 2 Trestného zákona v súbehu so zločinom zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 326 ods. 1 písm. a/, ods. 2 písm. a/ Trestného zákona, ktorého sa mal dopustiť na tom skutkovom základe, aký je uvedený v skutkovej vete výrokovej časti citovaného uznesenia (č.l. 3 zväzku I/ trestného spisu).

Prokurátor Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky (ďalej len prokurátor) uzavrel dňa 16. novembra 2007 pod číslom VII/1 Gv 30/07-16 dohodu o vine a treste s obvineným P. S. v takom rozsahu, aký je zrejмый zo zväzku II/ na č.l. 103-104 trestného spisu.

Na podklade predmetnej dohody o vine a treste podal dňa 16. novembra 2007 prokurátor pod číslom VII/1 Gv 30/07-17 na Špeciálny súd v Pezinku, pracovisko Banská Bystrica (ďalej len Špeciálny súd) návrh na schválenie tejto dohody (č.l. 105-107 spisu), pričom v zmysle ustanovenia § 233 ods. 2 písm. b/ Trestného poriadku navrhol vydať dohodnutý rozsudok, ktorým má byť obvinený P. S. súdom uznaný za vinného zo spáchania zločinu prijímania úplatku podľa § 329 ods. 1, ods. 2 Trestného zákona v súbehu so zločinom zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 326 ods. 1 písm. a/, ods. 2 písm. a/ Trestného zákona na tom skutkovom základe, že

- dňa 3. marca 2007 v čase okolo 02.00 hod. vo V. na S. U. v čase výkonu hliadkovej služby kontroloval doklady potrebné na vedenie motorového vozidla vodiča F. B. vzťahujúce sa k vozidlu značky Škoda Felícia zelenej farby, EČ: P., pričom bol upozornený na skutočnosť, že F. B. nie je držiteľom vodičského oprávnenia, následne vodiča vyzval, aby si sadol do služobného motorového vozidla, kde od F. B. žiadal vyplatenie hotovosti vo výške 4 000 Sk, pričom predmetnú hotovosť žiadal vyplatiť dňa 3. marca 2007 v čase o 17.00 hod. pri reštaurácii P. vo V., kde ju aj v uvedenom čase prevzal a napriek tomu, že F. B. porušil § 4 ods. 2 písm. b/ Zákona číslo 315/1996 Z. z. v znení neskorších predpisov, nevykonal o zistenom priestupku žiadny záznam v administratívnych pomôckach vedených na OO PZ V., čím porušil článok 26 Nariadenia prezidenta Policajného zboru číslo 17/2003, článok 11 odsek 5 a článok 12 odsek 13 Nariadenia prezidenta Policajného zboru číslo 10/2002 a § 9 ods. 1 zákona číslo 171/1993 Z. z. o Policajnom zbore, § 48 odsek 3 písm. a/ zákona číslo 73/1998 Z. z. o štátnej službe príslušníkov policajného zboru v znení neskorších predpisov.

Súčasťou návrhu rozsudku bol výrok, ktorým podľa § 329 ods. 2 Trestného zákona, § 41 ods. 1 Trestného zákona s použitím § 39 ods. 4 Trestného zákona a § 38 ods. 3 Trestného zákona má Špeciálny súd obvinenému P. S. uložiť trest

odňatia slobody vo výmere tridsaťdva mesiacov a podľa § 48 ods. 2 písm. a/ Trestného zákona ho má zaradiť na výkon trestu do väznice s minimálnym stupňom stráženia. Súčasne mu má byť uložený podľa § 61 ods. 1 Trestného zákona aj trest zákazu činnosti spojený s výkonom funkcie verejného činiteľa na dobu päť rokov.

Senát Špeciálneho súdu na neverejnom zasadnutí konanom dňa 5. decembra 2007 podľa § 331 ods. 2 Trestného poriadku uznesením, č.k. BB - 4 T 34/2007 -111 predmetný návrh dohody prokurátora s obvineným S. odmietol. Svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že predložený návrh v časti výroku o treste nezodpovedá zásadám ukladania trestu v zmysle ustanovenia § 34 Trestného zákona, a to predovšetkým s prihliadnutím aj na ustanovenie § 39 ods. 4 Trestného poriadku (správne má znieť Trestného zákona). Vychádzal z toho, že v zmysle § 39 ods. 4 Trestného zákona v konaní o dohode o uznaní viny a prijatí trestu môže súd uložiť trest odňatia slobody znížený o jednu tretinu pod dolnú hranicu zákonom ustanovenej trestnej sadzby. Trestná sadzba pri prísnejšie trestnom zločine prijímania úplatku podľa § 329 ods. 2 Trestného zákona je daná v rozpätí od päť rokov do dvanásť rokov odňatia slobody, čo predstavuje v ďalšom číselnom vyjadrení spodnú hranicu šesťdesiat mesiacov a hornú hranicu stoštyridsaťštyri mesiacov (pri miernejšie trestnom zločine zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 326 ods. 2 Trestného zákona je sankcia štyri až desať rokov odňatia slobody).

Špeciálny súd dospel k záveru, že v konkrétnom prípade prokurátor nepostupoval správne, keď obvinenému navrhol uložiť trest odňatia slobody vo výmere tridsaťdva mesiacov, pričom pri tomto postupe nesprávne vychádzal z rozdielu medzi hornou a dolnou hranicou trestnej sadzby uvedenou v osobitnej časti Trestného zákona pri trestnom čine prijímania úplatku podľa § 329 ods. 2 Trestného zákona, aplikujúc ustanovenie § 38 ods. 8 Trestného zákona. Súčasne vyslovil názor, že na predmetný prípad nemožno aplikovať ustanovenie § 38 ods. 8 Trestného zákona, pretože toto upravuje základné pravidlá pre znižovanie hornej hranice alebo zvyšovanie dolnej hranice trestnej sadzby podľa odsekov 3 až 6 ustanovenia § 38 Trestného zákona. Naproti tomu z ustanovenia § 39 ods. 4 Trestného zákona vyplýva, že v konaní o dohode o uznaní viny a prijatí trestu môže súd uložiť trest odňatia slobody znížený o jednu tretinu pod dolnú hranicu zákonom stanovenej trestnej sadzby. Preto podľa názoru Špeciálneho súdu mal v postupe navrhovaného

konania prokurátor pri výpočte a určení dolnej hranice trestnej sadzby zníženej o jednu tretinu prihliadať výlučne na túto dolnú hranicu základnej trestnej sadzby, uvedenej v osobitnej časti Trestného zákona, pričom nemal brať žiaden ohľad na hornú hranicu trestnej sadzby.

V ďalšom sa Špeciálny súd zaoberal výpočtom poľahčujúcich i priťažujúcich okolností, poukázal na formálnu nesprávnosť záverov prokurátora o výpočte priťažujúcich okolností, avšak v sumáre zhrnul, že v prejednávanom prípade predsa len boli splnené všetky podmienky pre naznačený postup, pretože v súlade s prokurátorom možno uzavrieť, že v prejednávanej veci existuje prevaha poľahčujúcich nad priťažujúcimi okolnosťami.

Napokon Špeciálny súd uzavrel, že navrhovaná dohoda odporuje zákonu, nakoľko dolná hranica zníženej trestnej sadzby o jednu tretinu v danom prípade predstavuje hranicu štyridsať mesiacov odňatia slobody, čo zodpovedá zásadám ukladania trestu podľa § 34 Trestného zákona s prihliadnutím na ustanovenie § 39 ods. 4 Trestného zákona. Aplikovanie § 38 ods. 8 Trestného zákona (a stanovenie o jednu tretinu zníženej dolnej hranice trestnej sadzby na tridsaťdva mesiacov) v tejto veci do úvahy neprichádza.

Proti tomuto uzneseniu podal v zákonom stanovenej lehote sťažnosť obvinený P. S. V písomných dôvodoch sťažnosti, ktoré koncipovala jeho obhajkyňa navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnuté uznesenie Špeciálneho súdu zrušil a vec mu vrátil na nové konanie a rozhodnutie so stanoviskom, že návrh prokurátora zo dňa 16. novembra 2007 je zákonný a dôvodný.

Sťažovateľ sa nestotožnil s názorom Špeciálneho súdu v tom smere, že na posudzovaný prípad nemožno použiť aj ustanovenie § 38 ods. 8 Trestného zákona. Naopak považuje za správny postup prokurátora, aplikujúceho pre výpočet jednotretinového zníženia dolnej hranice trestnej sadzby ustanovenia § 329 ods. 2 Trestného zákona obe zákonné ustanovenia § 38 ods. 8 i § 39 ods. 4 Trestného zákona, čo v návrhu dohody správne stanovilo jednotretinové zníženie dolnej hranice trestnej sadzby na tridsaťdva mesiacov odňatia slobody.

Najvyšší súd Slovenskej republiky v zmysle § 192 ods. 1 písm. a/, písm. b/ Trestného poriadku preskúmal správnosť výrokov napadnutého uznesenia, proti ktorým sťažovateľ podal sťažnosť i konanie predchádzajúce týmto výrokom napadnutého uznesenia a tak zistil, že sťažnosť obvineného P. S. nie je dôvodná.

Špeciálny súd postupoval zákonne a správne, keď v zmysle § 331 ods. 2 Trestného poriadku odmietol návrh dohody o vine a treste zo dňa 16. novembra 2007, sp. zn. VII/1 Gv 30/2007-17 so stanoviskom, že takáto dohoda je vo vzťahu k proklamovanému trestu zrejme neprimeraná.

Správnym matematickým výpočtom dospel k záveru, že trestná sadzba pri prísnejšie trestnom čine prijímania úplatku podľa § 329 ods. 2 Trestného zákona v predmetnej trestnej veci predstavuje rozpätie s dolnou hranicou päť rokov a hornou hranicou dvanásť rokov odňatia slobody, čo v inom číselnom výpočte predstavuje dolnú hranicu vo výmere šesťdesiat mesiacov a hornú hranicu vo výmere stoštyridsaťštyri mesiacov.

Podľa § 39 ods. 4 Trestného zákona **v konaní o dohode o uznaní viny a prijatí trestu** môže súd uložiť trest odňatia slobody **znížený o jednu tretinu pod dolnú hranicu** zákonom ustanovenej trestnej sadzby a v prípade trestných činov uvedených v odseku 3 písm. a/ trest odňatia slobody nie kratší ako dvadsať rokov.

V celom ustanovení § 39 Trestného zákona sú upravené výlučne podmienky na mimoriadne zníženie trestu pod jeho dolnú hranicu a špeciálne v odseku 4 je upravené obmedzenie, v rámci ktorého súd v špeciálnom spôsobe konania predstavujúcom konanie o dohode o uznaní viny a prijatí trestu môže páchatelovi znížiť trest odňatia slobody pod dolnú hranicu zákonom ustanovenej trestnej sadzby maximálne o jednu tretinu.

Z dikcie tohto ustanovenia § 39 ods. 4 Trestného zákona je zrejmé, že sa jedná o špeciálne ustanovenie, vzťahujúce sa výlučne na dohodovacie konanie.

Za tohto stavu dospel Špeciálny súd k správne mu záveru, že aplikáciou § 39 ods. 4 Trestného zákona v predmetnej trestnej veci bude novou o jednu tretinu zníženou dolnou hranicou trestná sadzba štyridsať mesiacov trestu odňatia slobody.

Najvyšší súd Slovenskej republiky si osvojuje odôvodnené stanovisko i vyslovený právny názor Špeciálneho súdu, že na predmetnú trestnú problematiku nie je možné aplikovať súčasne aj ustanovenie § 38 ods. 8 Trestného zákona.

Podľa § 38 ods. 8 Trestného zákona zníženie hornej hranice alebo zvýšenie dolnej hranice trestnej sadzby podľa odsekov 3 až 6 sa vykoná iba v rámci zákonom ustanovenej trestnej sadzby; základom na zníženie alebo zvýšenie trestnej sadzby je rozdiel medzi hornou a dolnou hranicou zákonom ustanovenej trestnej sadzby. Zníženie hornej hranice alebo zvýšenie dolnej hranice zákonom ustanovenej trestnej sadzby sa nepoužije v prípadoch, keď v osobitnej časti zákona je ustanovený iba trest odňatia slobody na dvadsaťpäť rokov alebo doživotie.

Ako vyplýva z citácie vyššie uvedeného zákonného ustanovenia, toto upravuje základné pravidlá pre znižovanie hornej hranice alebo zvyšovanie dolnej hranice trestnej sadzby, teda prax a praktiku odlišnú od právnej praktiky stanovenej v § 39 ods. 4 Tr. zák. Ustanovenie § 38 ods. 8 Trestného zákona navyše nepojednáva o špeciálnej oblasti konania o dohode o uznaní viny a prijatí trestu. V konečnom dôsledku iba, a to prakticky vecne i logicky, výlučne odkazuje na problematiku vyplývajúcu z úzko špecializovaných predchádzajúcich zákonných ustanovení upravených v zúženom rozsahu § 38 ods. 3 až odsek 6 Trestného zákona.

Všetky tieto odlišnosti odôvodňujú oprávnenosť nasledovného záveru: **Konanie o dohode o uznaní viny a prijatí trestu v zmysle § 39 ods. 4 Trestného zákona je osobitným procesným trestnoprávnym spôsobom konania, predstavujúcim také špeciálne mechanizmy, ktoré nie sú kompatibilné s ustanovením § 38 ods. 8 Trestného zákona. Preto v posudzovanom prípade na schválenie navrhovaného trestu súdom podľa § 39 ods. 4 Trestného zákona nie je možné aplikovať ustanovenie § 38 ods. 8 veta za bodkočiarkou Trestného zákona.**

Na tejto skutočnosti podľa názoru senátu nič nemení ani gramatická stránka znenia § 38 ods. 8 Trestného zákona, kde sa uvádza za bodkočiarkou taká zovšeobecňujúca dikcia zákona, podľa ktorej základom na zníženie alebo zvýšenie trestnej sadzby je rozdiel medzi hornou a dolnou hranicou zákonom ustanovenej trestnej sadzby.

Nezistiac preto podmienky na zmenu napadnutého uznesenia Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 193 ods. 1 písm. c/ Tr. por. sťažnosť obvineného P. S. ako nedôvodnú zamietol.

Takýto postup nie je prekážkou na eventuálne uzavretie novej dohody medzi prokurátorom a obvineným, avšak za dodržania zákonných podmienok.

P o u č e n i e: Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.

V Bratislave 5. júna 2008

JUDr. Ján M i h a l, v. r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: